

**Groei zonne-energie
explodeert door lokale
initiatieven**

**Groei zonne-energie
explodeert door lokale
initiatieven**

De groei van zonne-energie in Nederland is niet meer te stoppen. Dankzij honderden lokale initiatieven, die zowel streven naar duurzaamheid als onafhankelijkheid, groeit de markt van onderaf. In 2012 zelfs met 250 procent. Ook de komende jaren zal het aantal zonnepanelen en opgewekte zonnestroom meer dan verdubbelen, verwachten deskundigen.

In Nederland werd vorig jaar 145 Megawatt aan nieuwe zonnepanelen geïnstalleerd. Dat is 3,5 keer zoveel als er in 2011 aan vermogen bijkwam. De meeste panelen worden aangeschaft door gezamenlijke initiatieven van burgers.

„In Nederland zijn op dit moment meer dan 300 lokale energiecoöperaties. Dat geeft aan dat het populair is. Nederland is echt een land waar de groei van onderaf plaatsvindt. Ik noem dat power of the crowd,” zegt René Moerman. Hij is directeur business development bij Solar Insurance & Finance en voorzitter van CALorie in Noord-Holland. Dit lokale burgerinitiatief opende onlangs zijn eerste zonnecentrale met 112 panelen en wil er dit jaar nog twee tot vier in gebruik nemen. „Wij bestaan sinds 2010 en zijn eigenlijk een oude club. Wij hebben al diverse projecten

gerealiseerd, terwijl nieuwe coöperaties pas volgend jaar echt tot bloei komen. Daarom verwacht ik dat zonne-energie in Nederland de komende jaren meer dan verdubbelen zal, puur door die kracht van onderuit," aldus Moerman.

Ook hoogleraar sociologie aan de Rijksuniversiteit Groningen en voorzitter van de lokale energiecoöperatie Grunneger Power prof. Dr. Frans Stokman ziet die ontwikkeling. „Ondanks de beperkingen van de saldering en de moeilijkheden om te investeren in zonne-energie op een andere locatie dan je eigen dak, zien we toch een enorme groei. Dat komt duidelijk door coöperaties als Grunneger Power die mensen laten zien dat het rendabel en goedkoper is dan stroom van het energiebedrijf," zegt de professor.

Grunneger Power legt in Groningen elke twee werkdagen een dak vol zonnepanelen. „Je ziet wereldwijd het aantal zonnepanelen groeien met een snelheid waar je u tegen zegt. Dat gaat elk jaar over de kop. In Nederland staan mensen uit een straat zelf op om samen met andere mensen zonnepanelen aan te schaffen. Dat is het sociaal effect dat we steeds beoogd hebben en dat zich nu waarmaakt," aldus Stokman.

Beiden treden op als spreker tijdens The Solar Future: NL '13 conferentie in Eindhoven op 23 mei, samen met beroemdheden als visionair Jeremy Rifkin, activist Danny Kennedy en Nederlands eigen zonne-energiegoeroe Professor Wim Sinke.

Wereldwijd groeide het aantal zonne-energiesystemen met dubbele cijfers. In Europa zal de markt in 2016 verdubbeld zijn ten opzichte van dit jaar, verwacht de Europese brancheorganisatie EPIA.

In Nederland kost een Kilowattuur zonnestroom inmiddels circa 16 cent. Stroom uit het stopcontact kost gemiddeld 21 cent. Zonnepanelen verdienen zich in tien jaar terug, terwijl ze minstens twintig jaar meegaan. „Oftewel tien jaar gratis stroom," zegt Edwin Koot van Solarplaza, dat de conferentie

organiseert. Hij heeft verschillende verklaringen voor de enorme groei die Nederland doormaakt. „Enerzijds willen mensen bijdragen aan een duurzame groene energievoorziening. Anderzijds willen ze onafhankelijk zijn van grote instanties als banken en energiebedrijven. Dit alles heeft het kenmerk van een sterk groeiende bottom-up beweging,” aldus Koot.

Tijdelijke importheffingen op zonnepanelen uit China, waar de EU momenteel mee dreigt, zullen dit proces volgens hem niet stoppen. Koot: „In Amerika is de markt in 2012 ondanks vergelijkbare importheffingen verder gegroeid.”

Tijdens de conferentie The Solar Future NL op 23 mei krijgt u alle informatie over de toekomst van zonne-energie in Nederland. U leert de experts kennen. En u leert wat zonne-energie u prive kan besparen of zakelijk kan opleveren.

2013-04-18 | [Bron: iNSnet](#) | redactie

Capelle wil duurzaamheid zichtbaar maken

Het college wil met het uitvoeringsprogramma ‘Zichtbaar Duurzaam’ samen met inwoners en organisaties Capelle aan den IJssel verder duurzaam ontwikkelen. Het zet hiermee het milieubeleid van de afgelopen vier jaar voort en besteedt vooral aandacht aan duurzaamheid en klimaat. Milieuwethouder Van Winden: “We houden ons milieubeleid praktisch: geen grootse plannen, maar uitwerken waar we mee bezig zijn met

onze maatschappelijke partners en de inwoners van Capelle aan den IJssel. Zichtbaar voor Capelle, zodat we anderen inspireren tot meedoen.”

Evaluatie en ambitie

Uit de evaluatie blijkt dat Capelle inmiddels voor 100% duurzame energie inkoopt, dat de gemeentewerf met energielabel A is opgeleverd. De bedoeling is dat het hele inkoopbeleid van de gemeente vanaf 2015 duurzaam gebeurt. De groene dakensubsidie is beperkt gebruikt, er is nog subsidie beschikbaar. De snelheidsverlaging op de Abram van Rijckevorselweg levert milieuwinst op (geluid en CO2 uitstoot) en conform de prestatieafspraken met Havensteder loopt er in Schollevaar een renovatieproject van deze woningcorporatie om 1950 huizen te isoleren.

Leefbaarheid en duurzaamheid

Het Uitvoeringsprogramma 2013-2014 borduurt voort op de thema's uit het milieubeleidsplan van de afgelopen vier jaar (2009-2012), beide stukken legt het college nu voor aan de gemeenteraad. Het college wil hiermee de leefbaarheid en duurzaamheid op korte termijn verbeteren en de duurzame ontwikkeling op lange termijn (2030) stimuleren. De gemeente verschillende kan hierbij verschillende rollen vervullen. 'Duurzaam samenwerken' behandelt de samenwerking met onder andere Havensteder, bewoners en bedrijven, onder andere om activiteiten ontplooiën op het gebied van energiebesparing.

Met 'Duurzaam informeren en stimuleren' benadert de gemeente actief inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisatie om ze te informeren en te stimuleren om voor duurzaamheid te kiezen. Met 'Duurzaam integreren' stelt de gemeente voorwaarden aan duurzaamheid bij bijvoorbeeld bouwprojecten. "In ons eentje kunnen we niet de reductie van 40% minder CO2-uitstoot voor elkaar krijgen. Daarom richten we ons op samenwerking en op het goede voorbeeld geven," legt wethouder

Van Winden uit.

Zonnepanelen voor sporthal

In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld op het gebied van klimaat, dat alle energiebesparende- of duurzaamheidsmaatregelen gemeentelijke gebouwen die binnen 15 jaar kunnen worden terugverdiend, worden uitgevoerd, wat betreft duurzaamheid dat de bouw van de sporthal Lijstersingel duurzaam gebeurt en op het gebied van geluid dat er langs het spoor in Schollevaar railschermen geplaatst zullen worden. Overigens krijgt de nieuwe sporthal ook zonnepanelen

---

Zonnepanelen zijn kansrijke optie voor installateurs

Zonnepanelen zijn voor installateurs een kansrijke optie om ook in de toekomst succesvol te opereren. De voorzitter van UNETO-VNI ziet de panelen als een kans om meer in de adviesrol naar consumenten te komen. Zij kunnen de panelen tenslotte niet zonder advies in te winnen in gebruik nemen.

De voorzitter stelt dat er een cultuurverandering binnen de branche moet komen. Installateurs moeten zich presenteren als deskundige die de technische kennis en kunde in huis heeft. UNETO-VNI kan een rol spelen bij het verwerven van aansluiting van zonne-energie bij de bouwkolom. Rondom zonne-energie vinden er interessante ontwikkelingen plaats.

Een negatieve tendens is echter dat bij grootschalige inkoopacties de nadruk op prijs ligt. De initiators moeten niet de fout maken te denken dat de installateur die zonnepanelen vervolgens voor een zacht prijsje op het dak zal

plaatsen. Installateurs kunnen geen kwaliteit leveren als ze onder hevige prijsdruk staan.

Het productievolume van de installatiebranche is sinds 2009 met een kwart afgenomen. In 2014 zal het volume uitkomen op 9,9 miljard euro.

Slimme meter en energieverbruiksmanagers

De gasmeters en elektriciteitsmeters in Nederlandse huizen worden vervangen door een slimme meter: een digitale meter voor het gas- en elektriciteitsverbruik.

Energieverbruiksmanagers, die u kunt aansluiten op de slimme meter, geven inzicht in uw verbruik en maken energie besparen makkelijker en leuker!

Van 2012 tot 2013 krijgen huishoudens bij wie de energiemeters vervangen moeten worden al een slimme meter van de netbeheerder. Net als woningen die in deze periode nieuw of gerenoveerd opgeleverd worden. Vanaf 2014 begint grootscheepse vervanging en komen alle andere huishoudens aan de beurt. Volgens Europese regels moet 80 procent van alle huishoudens en bedrijven in 2020 een slimme meter in huis hebben.

De slimme meter is op afstand te lezen. Wettelijk is bepaald dat alleen de netbeheerder dit zes keer per jaar mag doen en uw verbruik mag doorgeven aan uw energieleverancier. Die kan u dus elke twee maanden een overzicht geven van uw energiegebruik en de geschatte kosten. Handig, want zo ziet u eerder of u meer of minder verbruikt dan geschat. Vindt u het aflezen van de slimme meter op afstand geen goed idee, dan

kunt u deze functie laten uitzetten, of de slimme meter weigeren.

- **Slimme meter +
energieverbruiksmanager =
energie besparen!**

U betaalt elk jaar meer energiekosten door stijgende energieprijzen. Behalve als u zelf aan de slag gaat met energie besparen! Maar hoeveel energie gebruikt u eigenlijk op een dag, en hoe kunt u daarop het meest besparen? De slimme meter meter laat net als uw oude meter uw totale meterstanden zien, maar geeft geen inzicht in details van uw energieverbruik. Daarom komt een energieverbruiksmanager van pas: die heeft deze functies wel.

Energiekosten 5 tot 10 procent lager

U kunt een energieverbruiksmanager aansluiten op de slimme meter. Er zijn veel verschillende soorten, maar ze hebben gemeen dat ze veel aantrekkelijker en preciezer dan voorheen laten zien hoeveel energie u verbruikt en wanneer. Gaat u aan de slag met [energie besparen](#), dan ziet u het effect meteen op de verbruiksmanager. Door actief inzicht op te doen over uw energieverbruik, kunt u naar schatting 5 tot 10 procent besparen op uw energiekosten.

Kijk op [Energieverbruiksmanagers](#) om te zien welk apparaat of systeem bij u past.

- **Wanneer krijgt u een slimme**

meter?

Vanaf 2014 gaat de netbeheerder (samen met woningbouwcorporaties) alle oude gas- en elektriciteitsmeters vervangen door de slimme meter. U ontvangt daarover vanzelf bericht.

In sommige situaties krijgt u in 2012 of 2013 al een slimme meter:

- als de huidige meter vervangen moet worden;
- bij grootschalige renovatieprojecten;
- bij nieuwbouwprojecten;
- als u de slimme meter zelf aanvraagt voordat uw woning aan de beurt is; dan mag de netbeheerder wel kosten rekenen.

▪ Kosten voor slimme meter

Het plaatsen van de slimme meter is gratis als uw huishouden eenmaal aan de beurt is. Wilt u de slimme meter eerder in huis hebben, dan mag de netbeheerder hiervoor een vergoeding vragen (maximaal 71,40 euro inclusief btw als u gas en elektriciteit heeft; maximaal 66,64 euro inclusief btw als u alleen een elektriciteitsaansluiting heeft).

Meterhuur blijft bestaan

Voor de gas- en elektriciteitsmeter betaalt u meterhuur. Dat blijft zo bij de slimme meter. De meterhuur voor de slimme meter is niet hoger; de Energiekamer NMa (Nederlandse Mededingingsautoriteit) stelt jaarlijks de huur vast.

• Voordelen van de slimme meter

Hieronder vindt u de belangrijkste voordelen van de slimme meter op een rij.

+ Beter inzicht in kosten

Als u een slimme meter heeft en de netbeheerder deze op afstand uitleest, krijgt u elke twee maanden een overzicht van uw energieverbruik. Hierdoor ziet u vaker dan nu wat het verbruik is; u kunt het dan bijvoorbeeld zien aankomen als u het geschatte jaarverbruik gaat overschrijden.

+ Makkelijker energie besparen

Als u weet wanneer u veel energie verbruikt, kunt u effectiever energie besparen en de energiekosten verlagen. Met een slimme meter krijgt u niet alleen eens per twee maanden inzicht in uw energieverbruik. U kunt bij sommige energieleveranciers via hun website dagelijks uw verbruiksgegevens inzien. En u kunt een energieverbruiksmanager aansluiten op uw slimme meter en zien hoeveel energie u op dat moment verbruikt.

+ Geen meterstanden meer doorgeven

Aangezien de netbeheerder de slimme meter op afstand kan uitlezen, hoeft u zelf geen meterstanden meer door te geven, en hoeft er niemand langs te komen om de meterstanden op te nemen.

+ Geen schattingen meer

Als de juiste meterstanden van een gas- en elektriciteitsmeter nu niet worden doorgegeven door de bewoner, doet de netbeheerder een schatting. Die schatting zorgt soms voor problemen, bij verhuizen of

overstappen naar een andere leverancier. De slimme meter voorkomt dat: de netbeheerder kan deze op afstand aflezen waardoor schattingen niet meer nodig zijn.

+ Effectiever gebruik van duurzame energie

Met behulp van de slimme meter krijgt de netbeheerder meer inzicht in hoeveel energie op welk moment nodig is in Nederland. Die informatie is noodzakelijk om energievraag en -aanbod beter te kunnen afstemmen. Als de vraag naar energie beter te sturen is, dan zijn wind- en zonne-energie optimaal te gebruiken. Nu wekken zon en wind soms energie op als er geen vraag is; aangezien wind- en zonne-energie (nog) niet kan worden opgeslagen, blijft die energie dan ongebruikt. Als huishoudens desgevraagd informatie krijgen over wanneer er veel en dus goedkope duurzame energie beschikbaar is, dan kan het piekgebruik gaan samenvallen met beschikbaarheid. Dat zijn slimme energienetwerken die in de nabije toekomst kunnen ontstaan.

U wilt goedkope zonnestroom? EU en EZ willen dat niet

De Nederlandse zonnestroombranche is in feeststemming. Na jaren achterop te hebben gelopen op andere Europese landen is de markt volledig losgebarsten. De twee belangrijkste drijvers zijn de huidige lage prijzen van zonnepanelen en de salderingsregel. Hierdoor kunnen kleingebruikers zonnestroom

goedkoper maken dan stroom kopen en de stroom die ze overdag goedkoop opwekken 's avonds "financieel" gebruiken. Echter, beide marktdrijvers staan op de tocht.

Door Peter Desmet | CEO en oprichter [SolarClarity](#)

☒ De Europese Unie overweegt namelijk een importheffing op Chinese zonnepanelen en Economische Zaken (EZ) begint te tornen aan het salderen. Beide zijn een directe bedreiging voor de sector, voor de 100.000 Nederlandse zonnestroom producenten en voor de ontwikkeling van duurzame energie.

Importheffing

Ten eerste de dreiging van de importheffing op zonnepanelen. In het kort komt het er op neer dat een groep van Europese producenten onder de naam [EU Prosun](#) een klacht heeft ingediend bij de Europese Commissie. Ze beschuldigen Chinese fabrikanten ervan in Europa onder de kostprijs te verkopen en de Chinese staat ervan dat deze hun fabrikanten zou subsidiëren.

In de komende weken beoordeelt de Europese Commissie of dit inderdaad het geval is. De juridische gang van zaken hieromtrent is complex, maar duidelijk is dat door de regelgeving China eigenlijk bij voorbaat schuldig wordt bevonden. Europa kan daardoor besluiten een importheffing op te leggen op alle Chinese zonnepanelen die Europa binnen komen. Deze importheffing kan oplopen tot 85 procent.

Wat betekent dit voor de Nederlandse consument?

Heel simpel: een Chinees zonnepaneel verdubbelt dan zowat in prijs en de helft van het geld die de consument dan voor dat paneel moet betalen gaat als belasting naar Europa. Finito goedkope zonnepanelen waar de Nederlandse markt en met name de collectieve initiatieven zo dol op zijn. De kans is heel reëel

dat dit vanaf 6 juni aanstaande het geval zal zijn.

Is dat het einde van de sector of is dat winst voor de Europese zonnepaneel fabrikanten? Waarschijnlijk geen van beide. De sector zal zeker een flinke deuk oplopen, maar de Chinese panelen zullen zo goed als mogelijk vervangen worden door Zuid-Koreaanse, Taiwanese en Indische fabricaten. Die kosten meer dan de huidige Chinese panelen, maar nog altijd minder dan de Europese. Dus het voornaamste resultaat: de markt krimpt én de consument betaalt meer. Met dank aan Brussel.

Saldering

Ten tweede het Ministerie van Economische Zaken en de salderingsregel. Door salderen kunnen met name particulieren hun stroom aan het net terugleveren tegen dezelfde totaalprijs waarvoor ze stroom van het net kopen. Eén tegen één wegstrepen dus, oftewel "salderen". De salderingsregel is noodzakelijk omdat zonnestroom overdag wordt opgewekt en veel stroom pas 's avonds wordt gebruikt. Het is dit mechanisme dat mensen toestaat al hun goedkope zonnestroom te gebruiken en dus veel geld te besparen. Zo'n 100.000 gezinnen maken hier inmiddels gebruik van.

Maar de besparing van de burger, is de inkomstenderving van de overheid. Door salderen loopt de overheid aardig wat energiebelasting inkomsten mis. En niet één jaar, nee die rotpanelen gaan wel 30 jaar mee! De Energiebelasting is ooit ingevoerd met als doelstelling energiebesparende maatregelen te stimuleren, de inkomsten zouden dus per definitie moeten dalen. Maar wat de overheid neemt, geeft de overheid niet graag weer af. Want alle duurzame praatjes ten spijt, het mag natuurlijk geen geld gaan kosten.

Achter de schermen bij EZ én Financiën wordt er daarom aan alle kanten gelobbyd en getrokken aan dat salderen. Collega Peter Meijers van IBC wist in [zijn bijdrage](#) vorige week te

melden dat hij informatie had dat EZ momenteel aan een noodwet werkt om salderen minder aantrekkelijk te maken. Duidelijk is dat EZ er zo weinig mogelijk ruchtbaarheid aan wil geven (zie ook de [bijdrage](#) van Igor Kluin op Enegiebusiness).

Wat betekent dit voor de Nederlandse consument?

De gevolgen voor de Nederlandse consument zijn nog onbekend, maar als een noodwet in het geniep moet worden gemaakt is dat meestal niet omdat deze goed nieuws bevat. Financiën en EZ hebben een slechte reputatie op dit vlak. Nederlands' achterstand op duurzame energie is immers op deze ministeries gemaakt.

Oproep aan de feestgangers

Beide zaken, tornen aan het salderen en een eventuele importheffing, zullen schadelijk zijn voor de zonnestroomversnelling die ons land op dit moment ondergaat. Zeker als ze samenvallen, zoals hier het geval lijkt te zijn. Deze twee ontwikkelingen bedreigen de snelle uitrol van decentrale duurzame energie, ze bedreigen de banenmotor die de zonnestroom sector momenteel is en ze bedreigen de investeringen van huidige en toekomstige zonnepanelen bezitters.

Ondanks dus dat de hele sector in feeststemming is en ik het vreselijk vind met slecht nieuws te moeten komen, luid ik toch de noodklok. Nu kan er nog wat gedaan worden. Tegen de antidumpingheffing strijd [AFASE, Association for Affordable Solar Energy](#). Voor het salderen hebben we de nationale publieke opinie waar politici zich soms nog wel eens iets van aantrekken. Dus ik nodig met name de invloedrijke feestgangers zoals Uneto-VNI, Urgenda, Vereniging Eigen Huis, Natuur en Milieu én Holland Solar uit om in actie te komen. Anders haal

ik vast aspirines tegen de kater.

Volg Peter Desmet via [Twitter](#)

“..Capelle rijdt 100% elektrisch..”

Op 16 april nam de gemeente Capelle aan den IJssel negen elektrische bedrijfswagens in gebruik. Van een van deze auto's zal ook het college regelmatig gebruik maken.

Groene investering

Capelle is niet alleen een milieubewuste gemeente, maar ook een gemeente met een sober financieel beleid. Bij de gemeentewerf – de thuisbasis voor de acht andere bedrijfsauto's – worden zonnepanelen geplaatst. Deze panelen gaan de auto's voorzien van elektriciteit. Kruijt: “We schaffen eenvoudige auto's aan, waarvoor we zelf de brandstof kunnen opwekken. Een groene investering die zichzelf bovendien ook financieel terugbetaalt.

Dat pas uitstekend binnen ons beleid.”

Kruijt nam op dinsdag 16 april de sleutel van de elektrische auto in ontvangst. Dit gebeurde tijdens de jaarlijkse carwash voor het gemeentelijke Roparunteam 78.

Energie- en milieubeleid Capelle aan den IJssel

Milieubeleid gemeente Capelle aan den IJssel

Het doel van het milieubeleid van Capelle aan den IJssel is 'het versterken van de leefbaarheid en de duurzaamheid van onze gemeente'. Onder duurzaam verstaan we energiezuinig bouwen, het gebruiken van milieuvriendelijke materialen en het aanleggen van groene daken. We verduurzamen onze eigen organisatie ook. Onze handhavers rijden in Volkswagen Caddy's met roetfilter en Honda Civic hybride voertuigen, beschikken over dienstfietsen en surveilleren te voet. Binnenkort beschikken ze over elektrische scooters.

Aandachtspunten milieubeleid

Het milieubeleid richt zich op de volgende aandachtspunten:

- – >energie en klimaat en duurzame ontwikkeling; we streven naar maximaal milieurendement door korte- en langetermijnmaatregelen. Een paar voorbeelden: onze producten kopen we in 2015 100% duurzaam in en bij de renovatie van onze gebouwen passen we extra energiemaatregelen toe, die zich na zeven tot tien jaar terugverdienen.
- – bodem, externe veiligheid, geluid en lucht krijgen extra aandacht binnen de mogelijkheden die de wet- en

- regelgeving biedt en door extra financiën vrij te maken
- overige milieuthema's; we voeren wettelijke taken en regelgeving uit op alle milieuthema's.

Energie en Klimaatbeleid

De CO₂-uitstoot in Capelle moet met 40% afgenomen zijn in 2015. Dat staat in een intentieverklaring van de 16 regiogemeenten van de Stadsregio Rotterdam.

Maatregelen

De gemeente Capelle draagt bij aan het terugdringen van de CO₂-uitstoot door:

- een aantal projecten uit te voeren die zorgen voor minder CO₂-uitstoot
  - prestatieafspraken te maken met woningbouwcoöperaties over het toepassen van extra energiematregelen bij het verbouwen van woningen
  - aandacht te besteden aan het klimaatbestendig maken van de regio: hoe blijven we goed functioneren als het klimaat verandert?
-

De trend is duidelijk: energie komt naar de regio!

Fossiele energie heeft haar langste tijd gehad

Fossiele energiebronnen raken langzamerhand uitgeput en het winnen van fossiele energie wordt steeds lastiger en duurder. Daarnaast vraagt klimaatverandering (meer stormen, overstromingen en extreme weersomstandigheden) ook om het beter gebruiken van nieuwe, duurzame energiebronnen, die nooit opraken. Zon, wind, water én meer efficiëntie hebben de toekomst!

Energie in de regio: goed voor milieu, portemonnee en werkgelegenheid

Tegelijkertijd willen steeds meer gebruikers niet langer afhankelijk zijn van grote energieleveranciers, die meestal grotendeels fossiele energie leveren. De trend is duidelijk: decentrale (kleinschalige) en duurzame energieopwekking vlakbij de uiteindelijke gebruiker is de meest efficiënte en gebruiksvriendelijke vorm van energieproductie. Vandaar dat er steeds meer kleinschalige energieprojecten in de regio worden gebouwd, waarvoor geen ingewikkelde transporten en pijpleidingen nodig zijn. Inmiddels zijn al diverse lokale duurzame energiebedrijven druk bezig volwassen te worden. Sommige zijn al een geduchte concurrent van

grote energieleveranciers. Goed voor het milieu, de portemonnee en de werkgelegenheid! Plus: meer wooncomfort voor de energieconsument.

Winst voor grote energieleveranciers, onkosten voor gebruikers...

Meewind stimuleert deze ontwikkeling van steeds meer inzet van duurzame energiebronnen, dichterbij de gebruiker.

Met het fonds Regionaal Duurzaam richt Meewind zich op bedrijven die passen in de lokale of regionale omgeving. Grote windparken op het land gaan uit van centrale opwekking, waarbij de onkosten uiteindelijk door lokale gebruikers moeten worden betaald, terwijl de winsten naar de energiebedrijven gaan.

Inzet duurzame energie groeit: meer lokale en regionale projecten

Grootschalige energieopwekking hoort niet op het land, vindt Meewind. (In tegenstelling tot windparken op zee, die weinig weestand opwekken.)

De Crisis- en Herstelwet, die ondermeer ontwikkeling van grote windparken op het land afremt, ondersteunt deze visie van Meewind.

Om toch de broodnodige overgang naar duurzame energie te kunnen maken, moeten er dus veel, kleinere, decentrale energieprojecten komen, dicht bij de consumenten van die energie. Bij Meewind Regionaal Duurzaam kunt u kiezen uit een aantal van dit soort projecten. En dat zullen er in de toekomst meer worden!

Als een hele grote thermosfles

Via leidingnetten in de vloeren houdt het collectieve klimaatsysteem de gebouwen op de gewenste temperatuur. In de winter dienen de leidingnetten als vloerverwarming, in de zomer als vloerkoeling. De watertemperatuur in de leidingen is afgestemd op het weer: hoe kouder het buiten is, hoe warmer het water. En vice versa.

De in de zomer 'gewonnen' overvloedige warmte uit de woningen of gebouwen wordt in de bodem opgeslagen en bewaard voor een koude periode. De bodem fungeert dus als een hele grote thermosfles.

Groot voordeel: de energie-slurpende airco's zijn verleden tijd!

Lokale warmte-koude energie-installaties, in combinatie met zonnecollectoren, zorgen dus voor een goed klimaat binnenshuis én -indirect- buitenshuis!

Meer wooncomfort, geen installaties in huis

Bewoners genieten van duurzame warmte en koude, en warm kraanwater. Daarnaast hebben ze meer ruimte: geen radiatoren en installaties in de eigen woning! De installaties bevindt zich immers in een centrale technische ruimte.

Bron : www.meewind.nl – 2013

Prijsonwikkeling

zonnepanelen

De afgelopen jaren zijn de prijzen van zonnepanelen steeds verder gedaald. Die prijsdaling hing o.a. samen met Chinees overheidsbeleid. De Chinese overheid ondersteunt de eigen industrie met enorme subsidies. Daardoor konden Chinese panelen op de Europese markt gedumpt worden. De Europese producenten zijn meegegaan in die concurrentieslag.

Sinds kort doen zich twee belangrijke ontwikkelingen voor. De eerste is dat de Europese Commissie per 1 maart jl. de registratie van ingevoerde zonnepanelen van buiten de EU verplicht heeft gesteld. De verwachting is dat er straks met terugwerkende kracht importheffingen zullen komen. De tweede ontwikkeling is dat de prijs van de zonnecellen stijgt vanwege toenemende vraag in China en in Japan. Het gevolg van beide ontwikkelingen is dat de prijzen van de panelen (en zeker van die uit China) gaan stijgen. Het lijkt er op dit moment op dat we de bodem dus wel bereikt hebben. Het uitgelezen moment dus om na te gaan denken over het plaatsen van zonnepanelen op je dak.

Daarbij moet je dan bedenken dat de prijs van een systeem van zonnepanelen voor ongeveer de helft bestaat uit de prijs van de zonnepanelen. De andere helft wordt gevormd door de kosten van de omvormer, van de bekabeling, van het montagesysteem, van de extra groep in de meterkast en van het arbeidsloon van de installateur. Die kosten zijn de afgelopen jaren betrekkelijk stabiel geweest.

Een kWh zelf geproduceerde zonne-energie kost op dit moment ongeveer 10 cent*. Een kWh energie van je leverancier kost ruim het dubbele.

VRAAG : Ik heb geen eigen dak, kan ik dan toch gebruikmaken van zonnestroom?

Bezitters van een koopappartement kunnen gezamenlijk zonnepanelen op het dak leggen, bijvoorbeeld voor de verlichting van de gemeenschappelijke ruimten. Meer informatie op <http://community.vvebelang.nl>.

Huurders kunnen in overleg met de verhuurder zonnepanelen laten plaatsen. Sommige woningcorporaties nemen zelf al het initiatief. Meer informatie op www.zonnighuren.nl of www.woonbond.nl.

Daarnaast zijn er mogelijkheden waarbij je niet zelf een dak hoeft te hebben maar participeert in een vereniging, coöperatie of andere samenwerking. Bijvoorbeeld door deel te nemen in zonnepanelen op het dak van een boerenbedrijf of schoolgebouw. Kijk op: www.hieropgewekt.nl.